

hujskanje in pisanje v ptujsko kroto pa le na miru pusti, sicer znaš še lepše reči o sebi slišati. Ali se znaš, pred katero hišo si se ob 10. uri po noči zadržal? Korondiči, se ne spite? Ali je to častno za te? Pa vedi pregovor: »Kdor ima maslo na glavi, naj se ne podaja na solnce!«

Dobroznani Nevesekdo.

Iz Gorice v Halozah. (Naše žalostne volitvene razmere.) G. urednik! Povsodi na vsej črti zmaguje in napreduje slov. stranka, le samo pri nas nazaduje. Vidi se, da ljudje niti pojma nimajo, kolike vrednosti da so občinske volitve. Krivo je temu najbolj, da se zelo malo zavedajo svoje narodnosti, na drugi strani pa zaspanost. — Dne 3. t. m. bile so razpisane občinske volitve. K volitvi jih je malo prišlo; domačinov le samo pet, od nasprotne strani pa so bili v lepem številu zastopani, imajoči s seboj še pooblastila. Za odbornike so samo trije izvoljeni, ki stanujejo v občini, ostali pa so vsi izven občine. Vzrok, da je tako malo domačinov prišlo k volitvi je ta, da večina domačih volilcev ni znala, kdaj da je volitev, dasiravno § 16 občinski red za Štajersko pravi, da se mora imenik o občini razglasiti z oznanili, nabitimi na javnih mestih. Razglašeno je bilo samo enkrat in imenik volilcev je bil na razpolago samo pri županu, kateri stanuje čisto na kraju občine. Z eno besedo, propali smo spet za tri leta, nasprotniki imajo veliko večino, in ti bodo gospodje v naši Gorci. To je vendar sramota za našo občino, da se domačini čisto prezirajo. Či so ptujski posestniki znali za volitev, zakaj pa se tedaj našim ni naznanilo! To se je zgodilo zaradi tega, da bi naših nihče ne prišel k volitvi. Vem za slučaj, ko je župan z nekim volilcem malo prej govoril, niti zanimal ni o volitvi. Saj vemo, kam pes tace moli.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. G. dr. Ferdo K. V. ne j je imenovan okrožnim zdravnikom na Kranjskem.

Poročil se je g. Vinko Krušič, magistratni uradnik na Dunaju z gospico Marico Pukl iz Marije Encersdorf pri Dunaju.

Mariborske novice. Minoli teden je padla postrežkinja Barbara Domiter pri snazanju zatorov v prvem nadstropju ležečem stanovanju dr. Neuwirta skozi okno na tla. Zlomila si je roko ter težko poškodovala na hrbtu. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Slikarski pomočnik Miha Strohmayr je padel minuli četrtek raz osem metrov visoki oder. K sreči se ni prehudo poškodoval. — V Mariboru bodo kmalu občinske volitve. — Dne 4. t. m. je umrla gospa Alojzija Holzknecht, gostilničarka na tržaški cesti, v 62. letu svoje starosti. — Minoli teden je ugriznil posestnikovega sina Begomira Vauhnika pri Sv. Nikolaju pri Mariboru, stekel pes. Vauhnika so prepeljali v Pasterjevo bolnico na Dunaj. — Minoli četrtek je padel pri popravljanju dravskega mostu tesar Wolfgang iz Ruš z odrom vred, na katerem je stal, v Dravo. Mož je kmalu splezal na oder, na katerem je plaval, dokler ga niso rešili iz vode. —

Porotne obravnave v Mariboru. V ponedeljek se je zagovarjala pred porotniki poštna upraviteljica pri sv. Barbari pri Mariboru, Marija Wagner, zaradi zlorabe uradne oblasti in poneverjenja. Kakor je obtoženka sama obstala, je poneverila ta denar na ta način, da ni v poštno-branilni urad vložene denarja takoj odposlala. Izgovarjala se je s tem, da je morala skrbeti za tri otroke in za moža, ki ni nič zaslužil. Plače je pa imela borih 36 K na mesec. Izvrstno je zagovarjal obtoženko g. dr. Rosina. Porotniki so jo spoznali nekrivim ter jo oprostili. — Včeraj, dne 9. t. mes. je bil obsojen 17 letni Martin

Medved iz Št. Lovrenca na Dr. polju, ki je, kakor smo že poročali, ukradel v trgovini Vivoda in Prsteca svoto denarja, na eno leto težke ječe. — Po tej obravnavi se je zagovarjal pred porotniki Mat. Rodih iz Št. Janža okraj Marenberg zaradi prestopka zoper pravost. Obsojen je bil na dve in pol leta težke ječe.

Dirka v Mariboru. Pri dirki, ki se je vršila v nedeljo, dne 6. t. m., so dobili sledeči spodnještajerski konjerejci darila: Pri I. vožnji: drugo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobiljo »Minka«. Pri II. vožnji: četrto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri III. vožnji: prvo darilo Martin Babič iz Krapja s kobiljo »Lunica«, drugo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobiljo »Leda«, tretje Alojz Razlag iz Štarove, četrto Marko Slavič iz Ključarove s kobiljo »Cila«, peto Alojz Zagaj iz Gornjega Krapja s kobiljo »Nigra«. Pri IV. vožnji: peto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri V. vožnji: prvo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobiljo »Minka«, drugo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«, četrto darilo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobiljo »Leda«, peto darilo Alojz Razlag iz Štarove s kobiljo »Margareta«. Pri VI. vožnji je dobil častno darilo Anton Slavič iz Grab z 8 letnim žrebcom »Toni«.

Nemška drznost. Neka nemška propalica je pisala pred cesarsko veselico bralnega društva v Št. Lenartu v Slov. goricah, ki se je vršila dne 6. avgusta, v list spodnještajerskih nemških in nemškutarskih trgovcev »Marb. Zeitung« te-le izredno nesramne besede: »nemški občinski zastop v Št. Lenartu je ukrenil vse potrebno in je dal policajem povelje se oborožiti, ker se med slovenskimi klerikalci splošno govori, da na veselici ni veselo, ako ne razbijejo par glav!« Pač ni treba omeniti, da se nobenemu Slovenceu kaj takega niti sanjalo ni, ne pa da bi se splošno govorilo. To nesramnost o razbijanju glav si je poročevalec nemškutarskih trgovcev izmislil, da bi pred svetom sramotil Slovence in jih označil kot morilce. Kako dolgo se še boste Slovenci dali tako zasramovati od ljudi, ki jedo vaš kruh? Kako dolgo se boste mirno prenašali najhujša nemška obrekovanja? Ali nimate, slovenski možje, nobenega ponosa več?

Umrla je pri St. Petru v Sav. dol. hčerka g. Ivana Petraka gđ. Pavla Petrak. — V petek, dne 5. t. m. je umrl g. Martin Planker, nadučitelj v Laporji pri Slov. Bistrici. — V Velenju je umrl posestnik in trgovec Miha Tischler v 47. letu. — Umrl je g. Julij Gasteiger, posestnik glažute pri Ribnici.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Naznamim Vam, gospod urednik, da je tukaj prav ploden kraj za »glatne žabe«. G. Schütz jih vsake štirinajst dni toliko nalovijo, da jih potem prodajajo zraven otrobov, ker ta živalica je vedno same otrobe. Zato pač ni čudno, da vsak, kedor to živalico kupi, tudi sam precej otrobnat postane. Schütz so pač kakor rojeni za »kšeft«. Vse kupijo, vse prodajajo, makari tudi »ptujske žabe«. Odjemalci so pa večina vsi tržani razun treh ali štirih hiš v regu. Pa tudi tisti trojiški »jegar« ima jedno, menda mu pomaga zajce loviti? Mogoče tudi, da jo ima za »slnto« ladati ali pa še celo namesto »pünfra«. Tam blizu pokopališča je jeden, kateri ima napis, da je »Viehhandlar«, ta jo pa samo zato redi, da mu pomaga teleta goniti ter lajati namesto psa. Svetoval bi našim zaslepljencem, naj bi si kaj boljšega berila omislili, kakor je ptujski »Štajerc« ali pa »Marburger«. Kajti ta dva lista teptata naše najdražje svetinje — vero in narodnost. Ako Vam je kaj za narodno čast in poštenje, svetujem: Proč s slabim berilom! Vse za vero, dom, cesarja!

Ogenj. V Št. Petru pod Sv. gorami je zgorelo v petek, dne 1. t. m. poslopje Mat. Jazbec p. dom. Sokol. Zaradi pomanjkanja vode se ni mogla požarna bramba vspešno vstavljati ognju, zato je popolnoma

vse pogorelo. Rešili so samo nekatere premičnine. Škode je okoli 16 000 K, medtem ko znaša zavarovalnina komaj četrtno te svote. — Dne 4. t. m. okoli 8 ure zvečer vnelo se je v občini Jastrebeci gospodarsko poslopje pridnega kmeta Jos. Kerenčiča. Kako je ogenj nastal, se ne ve in se morda ne bo nikoli zvedelo. Ognjegasci iz eno uro oddeljenega Središča pridrdrali so s svojo brizgalnico ter so omejili ogenj. Posestnik ima več glav goveje živine in petero konj, a zgorela mu je vsa krma. Tudi orožniki so prihiteli iz Središča ter hvalevredno skrbeli za red. Dobro je, da je bilo vreme tiho, ker ako bi močno pihal jug, bilo bi več gospodarjev na severni strani v nevarnosti posebno zato, ker nobena občina v okolici nima tako malo vode, kakor Jastrebeci. Posestnik je zavarovan, toda za malo svoto. Hvala vrlim ognjegascem in vsem bivšim pomočnikom pri ti grozni nesreči! — V Poljčanah je zgorel 6. t. m. hlev in skedenj posestnika Ant. Košič. Posestnik ni bil zavarovan, zato trpi mnogo škode. — Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je zgorela 27. avgusta hiša in gospodarsko poslopje Jož. Draškovič. — V Hodošah je zgorela 1. septem. hiša in gospodarsko poslopje Sam. Zupancič. — I-ti dan je zgorela kočja Simona Herga v Št. Vidu pri Ptuj. — Dne 3. t. m. je zgorelo gospodarsko poslopje s hlevi in kolarnico posestnika Jurija Novak v Bodislavcih. Zažgal je 5 leten fant. Požarni brambi iz Cezanjevec se je posrečilo s pomočjo sosedov omejiti ogenj.

Tatvina. Minoli teden je ukradel neznan tat čez dan iz zaprtega stanovanja posestnice Jere Fekonja v Zgor. Dupleku hranilno knjižico mariborske posojilnice za 100 K, denarja v znesku 380 K, 3 pare čevljev in slatnisko steklenico žganja.

Ponesrečil se je v Zgor. dolu pri Št. Jakobu v Sl. gor. veleposestnik Jan. Vogrin. Pobiral je lim na hrastu, pri tem se mu je odlomila veja in je padel tako nesrečno na tla, da je kmalu izdihnil svojo dušo.

Sv. Urban pri Ptuj. V petek, dne 28. avg. so tukajšnji orožniki prijeli ter izročili ptujski kaznilnici Fr. Vunk p. d. Petek.

Ptujske novice. Zaradi tatvine so zaprili 19 letno Marijo Trafala iz Hajdina. Radi goljufije pa Marijo Forstnerič iz Bukove.

Tatvina na železnici. Grafici Piji Schall je bil mej vožnjo iz Bistrice preko Maribora v Gradec ukraden okrasek v vrednosti 5000 K.

V Artičah na Štajerskem so že l. 1898 sklenili, da zgrade novo šolo, ki naj bi nosila ime: »Cesarja Franca Jožefa šola«. Lani je bila nova štirirazrednica dovršena in se je pričel pouk. Blagoslovljenje nove šole pa se je vršilo minuli ponedeljek. Velečast. gospod dekan iz Vidma je izvršil sv. opravilo. Šola je bila z venci in zastavami okusno okrašena. Po blagoslovu je bila razkrita plošča z napisom: »Cesar Franca Jožefa šola«. Gospod nadučitelj je v krepkem govoru vspodbujal šolsko mladino, naj so hvaležni vsem, ki so pripomogli k stavbi, ter priporočal ljubezen in zvestobo do cesarske hiše. Po ces. pesmi je bila sv. maša, nato je kr. šol. svet otroke pogostil. Hvala prijateljem in dobrotnikom šole.

Železnica Grobelno—Slatina—Rogatec. Pretečeno soboto ob petih zvečer je prišel prvi tovorni vlak v Šmarje. Ljudstvo ga je z veseljem pričakovalo. Gostilničar Jagodič je prinesel strojevodju in spremljevalcem okrepcave v steklenicah. Kmalu potem je prišel še drugi vlak. Oba so združili in se odpeljali na Podplat. Tu je kamnolom s parnim mlinom, ki drobi veliko kamenje. Od tod se bo razvažal pesek in drobni kamen na vse strani. Koncem oktobra bo železna proga dogotovljena in sposobna za promet.

Iz središke okolice. Letina se je pri nas do sedaj še precej dobro obnesla, vreme ni bilo ne presuho, ne premokro. Rž kakor tudi pšenica sta lepo obrodili, o smetljivosti ni bilo toliko tožb, kakor prejšnja leta. Seno in otavo smo si pri ugodnem vremenu spr-

vili pod streho. Vreme nas ni čisto nič motilo. Sadja imamo malo, jabolk skoraj nič, slive in hruške, posebno zimske, so v obče lepo obrodile. Ajda lepo cvete, kuruza se bliža zoritvi. — Po raznih poslih, kupčijskih in drugih, pridem večkrat v bližnji trg Središče. Pred tremi leti sem imel opraviti pri srediških orožnikih. Prišel sem že v mraku v trg. A predno sem prišel do žandarske postaje, bi jo skoraj skupil; prosto po cesti okrog dirjajoči konji bi me skoraj pomandrali. Med orožniško postajo (Bengi) in med Ročičovo trgovino okrog šole je bila prava konjska dirka, kakoršno si videl včasih v cirkusih. Komaj in komaj sem se rešil za kostanj drevoreda, z menoj istočasno se je rešila tudi mati z dvema otrokama; skočila je v cestni jarek. Vprašal sem potem orožnika, jeli dovoljeno konjem brez voznika okrog dirjati, in ta mi je rekel, da je puščanje konj brez nadzorstva po nekem paragrafu (ki si ga pa nisem zapomnil) strogo prepovedano, a da spada ta stvar v področje županstva. Opomnim še, da sem bil pozneje še dvakrat v Središču pa sem vselej naletel na čredo konjev. Zgodilo se mi hvala Bogu ni nič, le v bližnji občini Grabe me je neko žrebe prestrašilo, ker je uganjalo tam svoje »špase« ter vznemirjalo tako mimoidoče ljudi. — Se li ne da to prepovedati in odpraviti? Živina, ki more postati nevarna z utekom ali kako drugače, naj se ne pušča prosta brez voznika na javnih prostorih.

Sprejem učencev na tukajšnji vadi-nici se vrši dne 17. sept. od 3—4. ure pop.

Celjske novice. V zaporu tukajšne okrožne sodnije se je obesil z jermeni svojih opank 56 letni čevljar Janez Gilli iz Italije. Zaprt je bil zaradi tatvine. — Celjski slovenski odvetniki so sklenili, da odslej naprej v poslovnih zadevah ne bodo z uradništvom govorili ne besedice več nemški, kar se predsedstvu sodišč tem potom naznanja, da potrebno ukrene in, če treba, nastavi tolmače. Ako bi pa odvisno c. kr. uradništvo sklenilo še nadalje voditi boj s svobodnim odvetništvom, tudi za ta slučaj je preskrbljeno.

Veliko sokolsko slavnost priredi »Celjski Sokol« dne 20. sept. v Žalcu. Pri-prave se že vrše.

Politični shod v Žalcu se bo vršil dne 27. septem.

Okrajno glavarstvo v Konjicah se ustanovi s 1. oktobrom.

Sladkor bo cenejši! V kratkem bo veljal kg. sladkorja v koscih, ki je doslej veljal 83 do 92 vin. le 77 do 81 vin. En kg. navadnega sladkorja, ki je veljal sedaj 86 do 88 vin., bo veljal 74 do 76 vin. Za nekaj mesecev bo sladkor za nadaljnjih 9 vinarjev pri kg. cenejši.

Kobilice. Kobilice so nastopile v Laškem okraju v nekaterih občinah v takih množinah, da so oglodale v nekaterih gozdih vse listje z dreves. Takšen gozd izgleda jako žalostno, ker ga zapustijo vse ptice in živali. Najbolj prizadeti so kraji: Slomnik nad Tremerjem, Vrtnik in Gornje Lasko.

V železniškem vozu zblaznel. Josip Bruderman, doma iz Tribuč pri Brežicah je minolo soboto v železniškem vozu med Kranjem in Medvodami na Kranjskem znorel. Nesrečnej se je vračal z Vestfalskega in je bil na potu proti domu. Prepeljali so ga v kranjsko deželno blaznico.

Iz Družmirja pri Šoštanju se nam piše: Pred kratkim je bobnal »Štajerc« v svet, da sta kmet in obrtnik v okolški občini Šoštanjski s sodelovanjem obče spoštovanega »Kokolna« pokazala širjo samostojnost. Danes, dne 3. septembra pa se je pokazalo sodelovanje »Kokolna« pred sodiščem, kakšno obliko je isto imelo. Tu so pričeli o njegovem sodelovanju vedeti povedati take reči, da je sodnik končno Kokolna na 20 K event. na 48 ur zapore in plačilo stroškov obsodil, ker je hotel nekemu treh razparati. Sedaj naj resnicoljubni korundiči tudi to raztrobi v svet, da bodo njega pristaši očarani o takem junaku.

V Loki pri Žusmu je bil prvi sejem nepričakovano dobro obiskan, prignalo se je krog 500 glav. Dne 12. septem. t. l. bo drugi sejem, ki zna biti še boljši.

Ali romamo letos k Mariji Pomagaj na Brezje? tako ljudje mnogokje radovedno povprašujejo. Vsakemu romarju se je lansko leto silno omilila ta vseslovenska božja pot, kamor bi naj zahajali Slovenci od vseh strani. Toda letos naj bi izostala? Ali ni nikogar več, ki bi zopet oskrbel posebni vlak k Mariji Pomagaj? Kako so mnogi in mnogi letos vedno z veseljem pričakovali napovedi romanja na Brezje! Naj se vendar skrbni odslej, da bomo vsako leto lahko skupno pohiteli Slovenci s Štajerskega k Mariji Pomagaj na Brezje!

Cerkvene stvari.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Cerkve sv. Alojzija v Mariboru 13 K 40 v., Črešnjevec 38 K, Sv. Jakob v Slov. gor. 33 K, Žusem 12 K, Dobova 33 K 43 v., Celje 165 K, Sv. Peter v Sav. dolini 19 K 60 v., Širje 12 K 35 v., Sv. Jurij ob Ščavnici 43 K 32 v., Sv. Tomaž pri Ormožu 40 K, Ljutomer 40 K, Št. Ilj v Slov. gor. 31 K, Gor. Sv. Kungota 10 K 40 v., Sv. Vid pri Valdeku 70 K, Trbovlje 25 K 30 v., Gotovlje 8 K 28 v., Sv. Peter pri Radgoni 75 K, Žetale 27 K, Sv. Florijan pri Doliču 26 K 50 v., Cirkovci 23 K 50 v.

V kn. šk. dijaško semenišče so bili sprejeti: Jehart Gustav iz Maribora, Lipovšek Gašpar iz Sevnice, Dobnik Anton iz Braslovč, Kranjc Marko od Sv. Barbare pri Vurbergu, Blumer Janez iz Št. Pavla v Sav. dolini, Ogrizek Anton od Sv. Eme, Trinkaš Janez od Sv. Jurja v Slov. gor., Holcman Pavel in Holcman Vincencij iz Remšnika, Klobasa Andrej od Sv. Jurja na Ščavnici, Plohl Peter od Sv. Tomaža pri Vel. Ned., Welzmüller Adolf iz Ptuj, Gomzi Alojzij od Sv. Jurja na Ščavnici, Kolar Franc iz Kapele, Korošec Karl od Sv. Štefana pri Žusmu, Murko Rudolf od Sv. Boženke v Slov. gor., Kuk Jožef iz Konjic, Letonja Janez iz Ptuj, Somrek Anton iz Čadrama, Štik Alojzij od Sv. Petra pri Mariboru, Vrečko Jožef iz Zabu-kovja, Kropivšek Franc od Sv. Petra v Sav. dol., Kampuš Rafael iz Šmarja, Derenda Martin iz Brežic, Vranjek Janez iz Št. Ilje pri Gradiču, Goričan Alojzij iz Slov. Bistrice.

Umrl je v Braslovčah č. g. Ferdinand Jan, župnik v pokoju, v 67. letu.

Župnijski izpit so napravili sledeči č. gg. Franc Bratušek, provizor pri Mariji Snežni, Franc Gartner, kaplan na Vranskem, Ivan Rožman, kaplan v Hajdini, Anton Kocbek, provizor v Št. Petru pri Mariboru, Anton Šorn, kaplan pri Sv. Barbri v Halozah.

Nastavljen je za provizorja v Št. Petru pri Mariboru tamošnji č. g. kaplan Anton Kocbek.

Prestavljeni so č. gg. kaplani: Anton Šorn od Sv. Barbare v Halozah v Šoštanj, Martin Rožkar od Sv. Ilje v Slov. gor. k Sv. Barbri v Halozah, Jakob Rauter od Pištanja k Sv. Ilji v Slov. goricah, Jožef Podplatnik iz Šoštanja v Kamnico.

Novo nastavljen je č. g. Jožef Las-bacher kot kaplan v Pištanju.

V pokoj je stopil veleč. gospod Matija Slekovec, kn. šk. konzistorijalni svetovalec in župnik pri Sv. Marku blizu Ptuj.

Razpisane so župnije Št. Peter pri Mariboru in Sv. Marko pri Ptuj. do 12. okt.

Iz Zgornje Savinske doline. Veliko veselje je vladalo pri nas, ko je prevzvišeni nadpastir po naših krajih delal zakrament sv. birme ter otročiče in ljudstvo blagoslavljal. Neštevilne zastave so plapolale raz hiše in drevesa; streli veselja so se razlegali med krasnim gorovjem; veliki kresovi so po večerih pozdravljali neutrudljivega kneza in škofa, ceste pa so bile preprežene z dičnimi slavoloki, na katerih smo brali pomenljive in zanimive napise in pozdrave, n. pr.: Hvaljen bodi Jezus Kristus — Slava mu, ki pride

v imenu Gospodovem — Srčno pozdravljen naš prevzvišeni nadpastir — Verne ovčice se klanjamo svojemu nadpastirju — Čreda se veseli, ker milost sv. Duha se bliža — Dobro došli — Gospod pri nas ostani, se že mrači — Mi se veselimo, ker nas namestnik Kristusov obišče, delit nam sv. blagoslova — Solčavska fara se raduje in svojega nadpastirja pozdravlja — Živio — Bog z Vami Angel božji spremljaj Vas, Vaš blagoslov ostani pri nas — Srečno pot — Kar smo želeli, smo dosegli — Prisrčna zahvala — Otročiči se zahvaljujejo — Bog Vam daj srečno pot, angel božji varuj Vas povsod. — itd. Ob potih so klečali dobri verniki in matere so prinašale svoje otroke, da jih prevzvišeni vladika pokriža in blagoslovi: marsikatero oko se je pri teh in enakih prizorih od radosti porosilo. Po vseh župnijah je čakalo vstrajnega nadpastirja ogromno dela: sv. maša, pridiga, izpraševanje mladine in odraslih, molitve za rajne in birmovanje. Posebno naporno pa je bilo posvečenje lične cerkvice sv. Radegunde visoko v solčavskih planinah v smihelski župniji. Navdušeni nadpastir se ni ustrašil velikega truda, da se je podal na težavno pot in posvetil cerkvico, da bi tako napravil veselje dobrim župljanom, ki so iz lastnega nagiba na novo pozidali hišo božjo, katero je l. 1895. porušil potres. Le žal, da dobri in srčno ljubljeni dušni pastir č. g. Ivan Ramor pri slovesnosti ni mogel biti pričujoč, ker se je moral vsled strašne bolezni v Ljubljani podvreči nevarni, a hvala Bogu dobro izišli operaciji. Zato so mu pa prevzvišeni knez in škof brzojavnim potom sporočili, da se je slovesnost pri Sv. Radegundi vrlo dobro obnesla. Ako upoštevamo vse te trude in napore, pač ni čuda, da je prevzvišeni vladika, ki je bil že vsled prejšnjih vizitacij in vsled sinode popoluoma izmučen, oslabil in da mu je odrekel glas, tako da zadnje dni ni mogel več pridigovati. Upamo pa, da se mu zdravje kmalu zopet okrepča — saj je naše globoko verno savinsko ljudstvo s solznimi očmi obečalo, da hoče goreče moliti za svojega oslabelega nadpastirja!

Podsreda. V nedeljo na god sedem žalosti M. B. mesca septembra lanskega leta se je slovesno blagoslovila prenovljena pri-jazna romarska cerkev Matere Božje sedem žalosti na starih Sv. gorah pri Podsredi. Tudi letos bo tam isto nedeljo, to je 20. septembra slovesno sv. opravilo ob 10. uri. Objednem se bo tam vnovič blagoslovila prenovljena kapela sv. Ane in v isti kapeli nov altar Lurške Marije. Podpisano cerkveno predstojništvo vabi pobožne častilce Marijine k tej pobožnosti. Poskrbelo se bo tudi, da romarji lahko opravijo sv. spoved. — Cerkevno predstojništvo v Podsredi.

V gornjegrajski dekaniji je bilo 2200 birmancev in sicer: v Mozirju 295, pri Sv. Mihaelu 68, na Rečici 354, v Ljubnem 342, v Lučah 219, v Solčavi 107, pri Sv. Francisku 145, v Gornjemgradu 409, pri Sv. Martinu ob Dreti 125, v Nazarjih 136.

Društvena poročila.

Narodna zabava v Novicerki pri Celju. Mladenci in dekleta v Novicerki so priredili dne 6. septembra dve igri: »Trojno pot v življenje« in »Kmet Herod«. »Trojna pot v življenje« je prav lepa, a težka igra v petih dejanjih. Glavno ulogo imajo tri sestre, izmed katerih postane jedna dobra gospodinja, druga usmiljena sestra in tretja posvetna igralka. Prav posebno ganljiv je oni prizor, ko igralka Grozdanka, daleč od domovine, zve za smrt očetovo. Spreobrne se. Podá se domov na grob očetov. Na poti zboli, prenesejo jo v bližnji samostan, kjer je njena sestra usmiljenka. Prideta ji nasproti mati in tretja sestra. Spravijo se. »Kmeta Heroda« so fantje prav dobro predstavljali; posebno izvrstno je delal dvakrat Gašper (hišno ime in v igri). Pevci in pevke so tudi dobro rešili svojo ulogo. Po predstavi se je vršila v gostilni »Krivec« vesela narodna zabava,

kjer so se dalje časa glasile navdušene slovenske pesmi kot »Hej Slovenci!«, »Naša domovina« itd. Gotovo je, da se novocerkovske mladine ne bo prijel strup »ptujske krote«. Prijatelji in razširjevalci »Štajerca« v Novicerkvi naj rajše naredijo političen testament, drugače se jim znajo pripetiti še neljube stvari. Proč z izdajalci slovenske domovine!

Ti pa, vrla novocerkovska mladina,
Le pojdi, le pojdi pogumno naprej,
Ker ti si naša nada jedina!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj si je pri izvanrednem obnem zboru, dne 23. avgusta t. l. izvolila sledeči odbor: Predsednik Janko Čirič, tajnik Ivan Bosina, blagajnik Val. Kocbek, odborniki Janez Lančič, Josip Čirič, Alojz Slavič in Trstenjak Anton. Bog daj novemu odboru obilo uspeha pri delu za sveto narodno stvar.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali tukajšnji moški podružnici ga. Šunko 20 K, sinodalisti po g. Štraklu 25 K, mariborski slov. trgovski pomočniki 20 K.

Iz drugih krajev.

Obrenoviči in žene. Srbska kraljevska hiša, ki je z Aleksandrom izumrla, z ženskami ni imela sreče. Miloš Teodorovič, ustanovnik dinastije, se je oženil kot pastir svojega očima Milana Obrenoviča, kojega priimek si je pozneje nadjal iz hvaležnosti, s kmečkim dekletom Ljubico Vukomanovič, ki je bila kakor lepa tako tudi energična. Ko je njen mož zanetil med ljudstvom ustajo zoper turško nasilstvo, se je hrabro postavila na njegovo stran in z orožjem v roki zvesto vzdržala, dokler ni z njim vred zasedla novoustanovljeni knežji prestol. Miloš Veliki, kakor so ga imenovali njegovi sovražniki in pozneje tudi srbski parlament, bil je zares genijalna narava, hraber diplomat in izreden organizator. In tudi Ljubica kot kneginja je bila njega vredna. Ko je pa nekoč zasačila Miloša z njegovo ljubico, je to meni nič tebi nič ustrelila. To pa je bilo za celo dinastijo Obrenovičev osodepolno, že v onem trenutku je bila dinastija oblita s krvjo. Zakon Miloša in Ljubice je bil sedaj uničen. Ljubica sama je podpisala manifest, da se mora knez odstaviti. Njen sin Milan je le malo časa vladal in umrl brez otrok; na vrsto je prišel Mihael, ki pa je bil prognan, njemu je sledil Aleksander Karagjorgjevič in temu Miloš, ki je bil nazaj poklican; po Miloševi smrti pa je prijel zopet za žezlo Mihael. Ljubica je med tem umrla v prognanstvu, v samostanu Krušedolu. Mihael se je bil seznanil v prognanstvu z grofico Julijo Hunyadi in se z njo poročil, a zakon je bil brez otrok. Ko je Julija Hunyadi videla, da je dinastija v nevarnosti izumreti, je sama odstopila, da bi soprogo omogočila novi zakon. To plemenito delo pa je preprečila krogla, ki je prodrila prsa kneza Mihaela v parku Topčideru. Živel pa je v Parizu še stričnik ubitega kneza, sin Marije Catargi, poznejše ljube rumunskega kneza Aleksandra Dusa. Stirinajstletnega dečka so poklicali domov in ga proglasili za kralja. Bil je to Milan, prvi kralj srbski. V svojem enoinvajsetem letu se je poročil z jako lepo in ob enem tudi bogato Natalijo Kečko, ki mu je kmalu nato povila sinka, Aleksandra. Toda ta prva zakonska sreča ni trajala dolgo. Milan se je zapletel v neko razmerje z ne preveč mlado vdovo višjega dvornika. Natalija sama je ta škandal razupila po celem svetu. Kar je potem sledilo, je znano. Prišlo je do ločitve. Od onega časa živi Natalija izven Srbije; pred dvema letoma je prestopila h katoliški veri. Milan počiva v samostanu v Krušedolu. Aleksander, zadnji te rodovine, ki je še tako mlad prijel za krmilo Srbije, in kateremu se je v začetku vladovanja sreča smejala, si je odtujil srca svojega ljudstva in simpatijo vsled zakona z vdovo Mašina, dvorno damo Drago Lunjevica. Z njenim prihodom v belgradski konak je zavladal drug duh, raznih prepilov

ni bilo konca. In ko se je slednjič pokazala bridka resnica, da je vsaka nada, da bi Aleksander dobil prestolonaslednika, zastonj, tedaj je bilo stanje Aleksandrovo skrajno obupano. V krvavi noči so izdajalske kroglice ubile njega in njegovo soprogo. Vsa drama se pričinja s priprosto, kmečko idilo, ki se pa počasi dviga in doseže svojo peripetijo v glavnem junaskem spevu, a ta zopet pada in se konča z žalostno in pretresljivo tragedijo: to je sreča in konec Obrenovičev. Z ženskami niso imeli sreče, niti Miloš, niti Mihael, niti Milan, niti Aleksander.

Iz otroških ust. Pridna mati je učila še majhnega, pa brihtnega sinčka pridno že doma krščanskega nauka. Znal je med drugim naštetati že tudi sedmero poglavitnih grehov. Nekoč je prišel na obisk gospod, o katerem se je govorilo, da ga je rad pil, pa pogosto na krčmarjevo kredlo. Mati je hvalila glavico in pridnost svojega sinčka, in da bi to tudi dokazala, mu reče: »No, Jožek, pokaži gospodu, kaj vse znaš. Povej mu sedem poglavitnih grehov!« Jožek se je možgato postavil in začel krepko: »Prvi: Napuh (mesto: napuh).« Mati in gospod sta bila neki v enaki zadregi.

Gospodarske drobtinice.

Čebelarški shod na Murskem polju. Mursko polje je kakor ustvarjeno za čebelarstvo. Saj je v mesecu avgustu vse belo prijetno dišečega ajdovega cveta, ki daje obilico čislanskega medu. Pa kakor vsaka druga stroka, je tudi čebelarstvo v novejšem času močno napredovalo. Da bi bili tega napredka tudi naši čebelarji deležni, ustanovila se je letos ob priliki uradne učiteljske konference podružnica avstrijskega osrednjega čebelarkega društva, ki bo nudila svojim udom mnogotere ugodnosti. Prirejalo bo večkratne poučne čebelarke shode, posredovala pri nakupu cenejših čebelarskih potrebščin in orodja, posebno pa bo gledala na to, da bodo njeni udje dobro spečevali med. Ker pa je treba o vsem tem se natančneje pomeniti, zato vabi podpisani načelnik vse čebelarje krasnega Murskega polja in sosednih vinorodnih goric na shod, ki se bo vršil pri Sv. Križu dne 20. septembra po večernicah. Pri tej priliki bo govoril podpisani načelnik o prezimovanju čebel. Na svidenje toraj in čebelarški pozdrav! T. Pušenjak.

Nekatere sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše **Ivan Bele**, potovalni učitelj.

(Dalje.)

S pomočjo res priprostih sredstev, s katerimi se tej bolezni lahko v okom pride, zamore ta bolezen iz naših krajev popolnoma izginiti in to bo našim vinogradnikom v čast. Nekoliko bolje kleti, snaga in pa pravočasno pretakanje, to so najmanjše dolžnosti, katere mora kletar na vsak način izpolnjevati.

Rujavenje vina.

Prejšna bolezen zasleduje le zaniknega kletarja. V najbolji kleti se pa lahko zgodi, da kako vino poruži. S to boleznijo oziroma napako vina so se naši vinogradniki še le v zadnjih letih spoznali, posebno tisti, ki so kaj boljše vrste trsa sadili. Ravno vina od najboljših vrst, ki dajejo najboljša pa mila vina, ki pa imajo mnogo ekstrakta, tako vina od silvanca, burgundca itd. poružajo najraje. Prav kislina in prazna vina n. pr. taka, v ka-

terih je mnogo zelenike, pelega, vrbovška in kar je drugih takih kislinotvorcev, ista so navadno najlepše svetlo zelenkaste barve. — Ker pa svet po zunanosti sodi, je baš ta zunanost vina tudi kriva, da se glede vrst grozdja napačno sodi, da se stara kiselica zagovarja. Če vina rada poružavijo, je to znamenje, da je vino dobro, da ima kaj v sebi. V krajih, kjer so se že od davna sem sadile boljše vrste, smatrajo take letnike, ko vina rada rujava postajajo, za dobre. Torej vinogradniki pa tudi kupci in konsumenti, ne gojite nevteljenih predsodkov, ne bodite v svoji sodbi prenašli in ostri. Sicer se zgodi, da dobro obsojate, slabo pa zagovarjate. Od piveca seveda ni zahtevati, da bo z navdušenjem pil rujava čorbo, ki ima neprijetno barvo pa tudi neprijeten okus. Kletar mora pač skrbeti, da vino, ki ima nagon, da postane rujava, te napake ne stori.

Mokra jesen, posebno pa gnijlo grozdje pospešuje najbolj poružavljenje vina. Zlasti rado poruži vino, če je predolgo na tropinah zlasti od gnijlega grozdja ležalo. Plemenita gnijloba in pa suhe jagode pospešujejo to napako, kakor tudi prezrele jagode, ki povisajo ekstrakt vina, torej njega dispozicijo za poružaviti. In ravno iz prezelih ali od plemenit gnijlobe napadenih jagod, dobivajo se najslabše in najznamenitejša vina. Kdor je okušal vina v slovečih kletih ob Renu, ali če je že samo slišal o cenah, po katerih se ista prodajajo (do 60 K in še več ena buteljka), ta pač menda ne bo več vina, ki rada v mladosti rujava postajajo, smatral za manj vredna. To je pa kaj dobro, da se pojasni. Razna nesporazumljenja v tej zadevi mej vinogradnikom in kupcem so v zadnjem času vinogradarstvu mnogo kvara delala. Ta neprilika naj torej ne spravi vinogradnika od edino pravega tira, namreč pridelovanja od po zmožnosti najboljše robe.

V sodu zna vino popolnoma čisto biti, čim pa se pri pretakanju ali kako inače močno z zrakom v dotiko spravi, tedaj pa začne rujaveti. Sploh vedno, kadar vpliva zrak na mlado vino, se isto skali, kajti zrak dela nekatere snovi v vinu tako n. pr. beljakovine nerazstopne. Tudi v tem slučaju se enako godi, samo da ni vpliv zraka tako dobrodejen kakor na normalno vino, postanejo razun beljakovin še druge snovi nerazstopne, ki napravijo vino rujava in mu podelijo neprijeten, včasih celo zopern okus po zraku.

(Dalje sledi.)

Zahvala.

Podpisani odbor »moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda« v Ormožu si dovoljuje tem potom izreči najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so pripomogli, da se je zadnji veliki koncert v Ormožu vršil tako sijajno.

Posebno pa se zahvaljuje: Slavnemu pevskeemu društvu »Vila« s pevovodjem profesorjem godbe gosp. Vjekoslavu Rosenberg-Ružička, ki je ob enem spretno vodil glavno meščansko godbo iz Varaždina, za posebne točke petja in godbe; slavnemu »ženski podružnici ormoški« za prijazno sodelovanje; g. Domicijanu Serajniku za izvrstno vodstvo koncerta; vsem cenjenim damam pevkam in gg. pevcem iz Ormoža in okraja za preobilni trud, posebno solistom: g. dr. Bela Štuhcu, g. Francu Serajniku ter gospicam Antoniji in Mariji Štupca, kakor Angeli in Anki Repič za njih krasno petje in sviranje; vsem narodnim gospicam in gospodom za okrašenje slavnostnega prostora; vsem dragim in milim gostom, ki so tako mnogobrojno prišli iz Hrvaškega in domačih krajev, osobito iz Varaždina. — Ormož, dne 1. septembra 1903. Odbor.

Loterijske številke

Linc 5. septembra: 61, 34, 32, 13, 29.
Trst 5. septembra: 70, 78, 5, 7, 62.

Društvena naznanila.

Dne 13. sept. »Katol. izobraž. društva v Studencih pri Mariboru« izlet k Sv. Petru pri Mariboru.
» » » Braln. društva »Edinost« pri Sv. Juriju v Sl. gor. veselica s petjem, deklaracijo in govorom, govori vseučil. g. M. Dominikuš.
» » » »Vuhredsk. tambur. zbora« veselica v prostorih »pri Kajzarju« v Vuhredu s petjem, tamburanjem in gled. igro. Začetek ob pol 6. uri.
Dne 20. sept. »Polit. in gospod. društva v Št. Pavlu pri Preboldu« poučni shod. Predava potov. učit. g. Bele.